

Rubens op de Groenplaats

Grote Markt

Stedenprofiel: Antwerpen

Roos van Put De meeste Nederlanders weten hun weg te vinden in Antwerpen, het ligt immers zo dichtbij en velen zijn er wel één keer geweest. Niettemin is deze stad opgenomen in de serie Stedenprofielen, omdat het een heerlijke plek is zowel om een paar uur te vertoeven als om er een lang weekend te verblijven. Dat laatste verveelt eigenlijk nog steeds niet. Zelfs niet na de 'tigste' keer. Antwerpen is naast kunststad ook een modestad, waar zowel werk van de Zes van Antwerpen te koop is als waar je meer buitenissige aankopen kunt doen.

In de vegetarische schoenenwinkel bijvoorbeeld, waar de subtitel 'shoes, for the beauty & the beast' direct tot de verbeelding spreekt. Hier geen bont, geen zijde en geen leer. Maar wel hele hippe schoenen, ontworpen door Italiaanse en Spaanse designers – een 'must' voor de 'fashion-victims' die ook nog eens vleesweigeraars zijn. Antwerpen heeft – in het rijtje gekke winkels – de Pulp Department Store. De enige in Europa! Waar de echte modeliefhebber zonnebrillen kan kopen van Oliver Goldsmith. Prijzig, dat wel, maar dan heb je ook een echte handgemaakte herbewerking van originele frames uit de jaren zestig. Grace Kelly en Jackie O. droegen ze al. Het waren de eerste zonnebrillen die in de Vogue als 'fashion' werden bestempeld. Voor de kleinere portemonnee zijn in de Pulp De-

partment Store ook geweldig leuke en maatschappelijk verantwoorde aankopen te doen. Bijvoorbeeld kaarsen in de vorm van een bom (naam: Peacebombs). De opbrengst gaat naar een fonds dat geld inzamelt voor slachtoffers van bombardementen. Verder kan de gadgetverslaafde ook goed slagen in de Pulp Store. Allerhande Japanse uitvindingen en 'friends', sneakers, toys, accessoires en tapijten in de vorm van een beer – maar dan in plastic (er zijn maar enkele exemplaren ter wereld te koop van dit bijzondere tapijt), Boedha's in cyclaamkleur en memoriesticks in de vorm van een houten takje.

De Pulp Department Store wordt bezocht door de avant-garde, aldus de baliemedewerkster. Mensen uit de modewereld komen er kijken om op de hoogte te blijven van de laatste ontwikkelingen,

want de eigenaar van deze Pulp Store verkoopt ook mode. De winkel is opgericht naar aanleiding van het gelijknamige tijdschrift Pulp. De producten die hierin werden besproken waren aanleiding voor de eigenaar om een winkel te beginnen. Het pand is enigszins verborgen boven een winkel met de grootste selectie tijdschriften aan de Melkmarkt (in het historische centrum). Het tijdschrift bestaat nu tien jaar, de winkel in Antwerpen anderhalf jaar. Verschillende edities van het tijdschrift zijn vanzelfsprekend te koop.

Een ander gek winkeltje is Steen en Been. Je vindt er allerhande schelpen maar ook mineralen en fossielen, naast curiosa zoals coproliet (fossiele drollen), bezoar (maagsteen van geit), meteoriet, bijlen uit het stenen tijdperk, opgezette beesten (achterin de zaak).

MODE EN ANTIK

Op het gebied van mode heeft Antwerpen zich natuurlijk allang op de kaart gezet (halverwege de jaren tachtig) met de befaamde Zes van Antwerpen; Ann Demeulemeester, Dries van Noten, Martin Margiela, Josephus Thimister, Dirk Bikkembergs en Walter van Beirendonck. Van sommige vind je winkels in Antwerpen, allemaal op redelijke loopafstand van elkaar. Het pand van Walter van Beirendonck – een garage van formaat – is niet alleen vanwege de mode een bezoek waard, maar let ook

Fabre in het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten

Sint Carolus-Borromeuskerk

Onze Lieve Vrouwe Kathedraal

Mode Museum

Fotomuseum van de provincie Antwerpen

op de balie. Deze zweeft als het ware en beweegt licht als je er per ongeluk tegenaan loopt. Ook een bezoek aan het pand waarin Ann Demeulemeester huist, is geen verloren tijd.

Op 't Zuid – in de wijk van de musea, betere galleries en goede restaurantjes – zit deze winkel op een hoekje. Geheel conform de avant-garde modewensen – hangt er super weinig in de winkel. Deze kleding is natuurlijk bepaald niet goedkoop, maar kijken kost niets. Wil je een modewandeling maken, ben je het beste uit in de omgeving van de Nationalestraat en Steenhouwersvest. Hier zijn veel modewinkels te vinden (grote internationale merken, bijvoorbeeld Yamamoto, maar ook Belgische ontwerpers als Christoph Broich) alsmede vintage en goede tweedehandskleding. Beroemd is natuurlijk Episode. Maar een kleinere variant hierop is Jutka & Riska, met een uitgebreide collectie tassen. Goede tweedehands is te vinden bij Labels Inc. – een kleine winkel waar je soms nog wel een grote modenaam voor weinig op de kop kunt tikken. Ook een aardige collectie schoenen. Fish & Chips is van geheel andere orde. Hier keiharde muziek, stellages vol spuitbussen (grafitiverf), allerhande gympen, streetwear in alle denkbare kleuren en maten. Jong publiek van snelle skaters. En 'last but not least': via een roze glijbaan kom je terecht in het souterrain. Maar er is ook een trap. Die kun je net zo goed nemen,

de glijbaan is een architectonisch grapje, alleen toeristen proberen deze uit. En kleine kinderen. Maar, wil je op de hoogte komen van de laatste streetwear, ben je bij Fish and Chips aan het goede adres. In deze buurt (Kammenstraat) vind je wat meer alternatieve kledingzaken (Gothic!). Aan het eind van Steenhouwersvest ligt de antiekwijk van Antwerpen (Kloosterstraat) maar ook in de Wolstraat (het Universiteitskwartier van Antwerpen) en de Minderbroedersrui zijn leuke antiekwinkels te vinden – met Art Deco, glas en zilver, spiegels, etnisch textiel en allerhande antieke sportspullen (schermen, golfen), en nog veel meer.

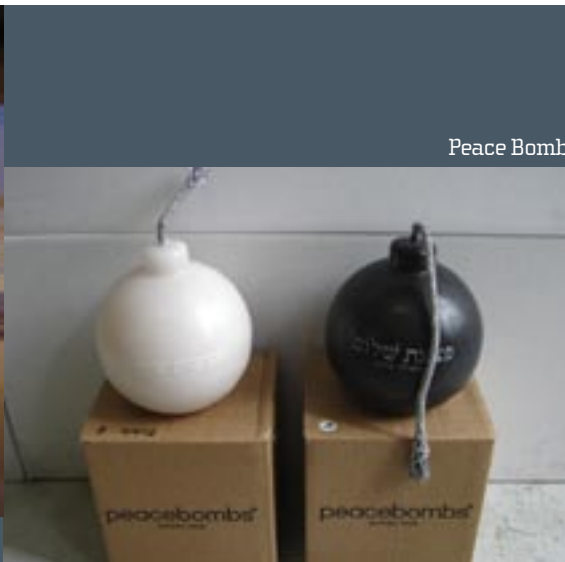
GALERIES EN MUSEA

Boeiende musea in Antwerpen zijn het MuHKA, het Museum van Hedendaagse Kunst Antwerpen, het Fotomuseum van de Provincie Antwerpen, het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten en het ModeMuseum dat in 2002 haar deuren opende en dat op veel bezoekers mag rekenen. Het museum brengt wisselende tentoonstellingen aan de hand van thematentoonstellingen. En put hierbij uit de eigen collectie. Naast het museum bevindt zich de 'Art Books' (in het ModeNatie gebouw, waarin verschillende mode instellingen zijn gevestigd). Art Books is een waar paradijs voor de boekenliefhebber met een modeverslaving.

Het Museum van Hedendaagse Kunst Antwerpen (MuHKA) heeft een eigen collectie actuele kunst – vanaf 1970. Richt zich op beeldende kunst, film, beeldcultuur, mediakunst, social warehouse. Het museum ziet het als haar taak om niet alleen tentoonstellingen te organiseren (vier per jaar) maar ook om inzicht te verschaffen in de wereld van de hedendaagse kunst. Door bijvoorbeeld tentoonstellingsgebonden lezingen te organiseren. In deze buurt bevindt zich ook het Fotomuseum van de Provincie Antwerpen. Een museum dat sinds maart 2004 is vernieuwd en waar de tentoonstellingen nu eens documentair zijn en waar dan weer de focus ligt op bijvoorbeeld een in de mode gewortelde fotograaf als Marc Lagrange. Het museum verwerft fotografie, maar richt zich ook op andere activiteiten, zoals het vertonen van films, er zijn portfoliokijkdagen en expertisedagen. Het is een museum ook met een indrukwekkende bibliotheek. Er zijn meer dan 35.000 titels, aangevuld met een scala aan fototijdschriften. Het publiek kan terecht in de leeszaal. In het hier op een steenworp gelegen Koninklijk Museum voor Schone Kunsten, gevestigd in een laat 19de eeuws neoclassicistisch gebouw – een museum dat sinds 1810 een verzameling schilderijen, beelden en tekeningen bewaart van de 14de tot de 20ste eeuw – kun je uren dwalen. Zoals afgelopen zomer, waarbij de kunstwerken

Punk'tum

Peace Bomb

Dagelijks Brood

Steen en Been

Doosterstraat

Walter van Beirendonk

Foto's: Roos van Put

van Jan Fabre 'in dialoog' met de vaste collectie werden tentoongesteld. De vaste collectie heeft werken van Jan van Eyck, Jacob Jordaens, Pieter Paul Rubens, Theodoor Rombouts, Jan Bruegel I, Andries-Cornelis Lens.

Galleries in Antwerpen spelen mee op het internationale kunstveld – dat is geen nieuws. Denk aan Stella Lohaus – die in haar programma namen als Monika Sosnowska, Job Koelewijn en Erik van Lieshout heeft. Of neem Gallery Micheline Swajcer – met Bernhard Frize, Lee Friedlander, Jimmie Durham. Zeno X met Luc Tuymans, Raoul de Keyser, Stan Douglas. De galeriefolder van Antwerpen is in alle musea te verkrijgen.

In Antwerpen bevinden zich echter ook kunstenaarsinitiatieven waarvan Punk'tum noemenswaardig is. Het initiatief is gestart in september 2005. Beeldende kunstenaars worden uitgenodigd de ruimte naar hun hand te zetten. Flore de Koning, een jonge Nederlandse kunstenares, toonde bijvoorbeeld alle stappen die zij zet om tot een schilderij te komen. Van maquette tot studie, tot schets tot tekeningen. Het is de bedoeling van de oprichters van Punk'tum om de toeschouwer te laten binnendringen in de leefwereld van de kunstenaar. Het initiatief streeft geen bepaalde thematiek na, noch richt het zich op een bepaalde discipline. Keuzes voor kunstenaars geschieden op puur persoonlijke basis, deze worden namelijk

vanuit het hart genomen. Het emotionele aspect dat de kunstenaars achter Punk'tum vinden in beeldende kunst, zien zij ook terug in de wereld van de muziek. Tijdens een tentoonstelling organiseert Punk'tum een concert – eigenlijk heel klassiek op de zondagochtend – waarbij de keuze van de muziek is afgestemd op het beeldende werk. Punk'tum is een sympathiek kunstenaarsinitiatief waarbij het enthousiasme van de oprichters als vanzelfsprekend op de beschouwer overslaat.

BIJZONDERHEDEN

Natuurlijk mag het Rubenshuis in Antwerpen niet worden gemist. Het huis werd in 1937 aangekocht door de stad Antwerpen met de bedoeling het als museum in te richten. Het publiek zou kennis moeten kunnen maken met het werk van deze beroemde schilder. Dankzij schenkingen, bruiklenen en aankopen heeft het Rubenshuis nu een mooie verzameling van zowel de grote meester als van kunst van zijn leerlingen en tijdgenoten. Het museum ligt vlakbij de Meir, een grote winkelstraat met de bekende ketens. Maar ook vlakbij Horta, grand café & art nouveauzaal. De ijzeren spanten van het gebouw werden oorspronkelijk gebruikt in het volkshuis in Brussel, van architect Victor Horta. Dit gebouw werd in 1965 afgebroken en de restanten zijn nu te vinden in dit grand café. Met een goede kaart. Zowel voor lunch als borrel als diner.

Naast hedendaagse kunst, mode en inspirerende musea heeft Antwerpen ook veel te bieden op het terrein van kerken. De Onze Lieve Vrouwekathedraal kun je niet overslaan. Even zo boeiend, misschien wel meer is de Sint-Carolus-Borromeuskerk. Een Jezuïetenkerk. Schoolvoorbeeld van de barokbouwkunst. De gevel is geïnspireerd op de Gesù te Rome. Zowel de afmetingen maken indruk als de dynamiek van het totaal. De decoratie hier is toegeschreven (zij het gedeeltelijk) aan Rubens. Eenmaal in de kerk gaat het 'indruk maken' door. Het is een en al goud wat er blinkt en in de Madonna in de Mariakapel is Rubens weer prominent aanwezig – bijvoorbeeld in het door hem ontworpen plafond in stucwerk. Ook bevindt zich hier een marmeren sculptuur van Colijns de Nole. Wie even het eigentijdse beeldende geweld wenst te ontvluchten of even genoeg heeft van het uiterlijk vertoon van de mode en op zoek is naar contemplatie, vindt deze wonderlijk genoeg in deze barokke kerk. Waar het overig best aardig is om een mis bij te wonen op de vroege zondagmorgen. Prachtig koorgezang doet je even de wereld buiten vergeten. En als je terug wandelt naar je auto die geparkeerd staat op de Groenplaats, groet dan even het standbeeld van Rubens, dat vanzelfsprekend een ereplekje in het hart van Antwerpen heeft gekregen.

AVANT-GARDE GALERIES EN MUSEA HEDENDAAGSE KUNST

Extra City, www.extracity.org
Fotomuseum van de provincie Antwerpen, Waalse Kaai 47,
www.fotomuseum.be
MuHKA, Leuvenstraat 32, www.muhka.be

GALERIES (SELECTIE)

Stella Lohaus Gallery, Vlaamse Kaai 47, www.stellalohausgallery.com
Galerie Micheline Szwajcer, Verlatstraat 14, www.gms.be
Tim van Laere Gallery, Verlatstraat 23-25, www.timvanlaeregalleries.com
Zeno X Gallery, de Waelplaats 16, www.zeno-x.com
Noemenswaardig kunstenaarsinitiatief: Punk'tum Expositieruimte, Lange Leemstraat 94, organiseert tentoonstellingen en op zondagmorgen een muziekmatinee, waarbij de muziek aansluiting heeft bij de geëxposeerde kunst, www.punk-tum.be

Pulp Store

MODE

Het is niet mogelijk om hier alle interessante modeadressen van Antwerpen op te nemen, het aanbod is overweldigend, vandaar een persoonlijke keuze:

A.P.C., Lombardenvest 12, www.apc.fr
Ann Demeulemeester, Leopold de Waelplaats/Verlatstraat.

Walter-Store, St. Antoniusstr. 12, www.waltervanbeirendonck.com, in deze winkel werk/kleding te koop van (jonge) ontwerpers.

Christop Broich, Steenhoudersvest 28.
Coccodrillo, Schuttershofstr. 9 (schoenen met merken als Prada, Ann Demeulemeester, Martin Margiela, Dries van Noten, Gucci, Miu Miu, Balenciaga etc.)
Het Modepaleis Dries van Noten, Nationalestraat 16.
Step by Step, Lombardenvest 18, met kleding van Isabel Marant.
Vanessa Bruno, Day Birger et Mikkelsen.
In de omgeving van de Nationalestraat en de Steenhoudersvest bevinden zich vele modewinkel(tjes).

VINTAGE EN TWEDEHANDS

Ook te vinden in de omgeving van de Nationalestraat en de Steenhoudersvest. Enkele leuke adressen met tweedehands en vintage:
Episode, Steenhoudersvest 34a.
Labels Inc., Aalmoezenierstraat 4, www.antwerp-fashion.be
FCS, Steenhoudersvest 14 (ook meubilair).
Jutka & Riska, Nationalestraat 87.
My Ohm, Vrijdagmarkt 14.

BIJZONDERE WINKELS

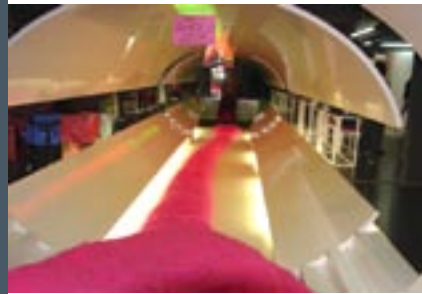

Georgette, vegetarische schoenenwinkel

zeggen: geen wol, geen bont, geen zijde, geen leer, kortom, een 'must' voor vleesweigeraars!

Steen en Been, een uiterst sympathiek winkeltje met allerhande schelpen, stenen. Te vinden aan de Volkstraat 59, www.steenenbeen.be

Bakker Goossens, Korte Gasthuisstraat 31.
Elke dag opnieuw rijen dik, de beste bakker in Antwerpen – verkoopt Roggeverdommekes.
Georgette in de Steenhoudersstraat 15 verkoopt vegetarische schoenen, de winkel heeft als subtitel: 'shoes, for the beauty & the beast', dat wil

Glijbaan in Fish en Chips

Fish and Chips, Streetwear. Ook verkoop van graffiti-spuitbussen.
Leuk: met de glijbaan naar souterrain, www.fishand-chips.be
Pulp Department Store, deze winkel wordt uitgebreid besproken in de tekst, Melkmarkt 17.

THEATER

De Singel, Internationaal Kunstcentrum, www.desingel.be, muziek, theater, dans (van o.a. Fabre, Anne Teresa de Keersmaeker)
Theater 't Eilandje, Koninklijk Ballet van Vlaanderen, www.balletvlaanderen.be

ETEN & DRINKEN

In Antwerpen is een grote keus aan leuke restaurantjes, lunchtentjes etc., ook hier weer een persoonlijke keus:

Het Dagelijks Brood, Steenhoudersvest 48. Dit is zowel een zeer aangename plek om te lunchen als om te ontbijten. In Het Dagelijks Brood wordt ook brood verkocht. Alle soorten en maten. Tevens grote keus taartjes. Lunchen en ontbijten geschiedt hier aan een lange tafel. Soms zit je wat krap – vooral tegen lunchtijd zijn alle stoeltjes bezet – maar de kaart maakt alles goed. www.lepainquotidien.com.

Horta, grand café & art nouveauzaal, Hopland 2. De ijzeren spanten van het gebouw werden oorspronkelijk gebruikt in het volkshuis in Brussel van architect Victor Horta. Dit gebouw werd in 1965 afgebroken en de restanten zijn nu te vinden in dit grand café. Een goede kaart zowel voor lunch als borrel als diner. Wijn Bistro Patine, op 't Zuid, schuin naast het Museum voor Schone Kunsten heeft de lekkerste pompensoep. www.wijnbistropatine.be

HOTELS

Hotel Rubens, Oude Beurs 29. Goed gelegen, midden in historisch centrum, vlakbij Grote Markt, Groenplaats, Nationale Straat etc. Vier sterren. Zorg wel voor een kamer aan de tuinzijde, kamers aan de straatzijde kunnen wat gehorig zijn, www.hotelrubensantwerp.be
Antwerpen heeft een ruime keus aan B&B's, op tijd reserveren is gewenst, zeker in vakantieperiodes zijn deze logeerplekken snel vol geboekt. Een aanrader is Miauw, compleet ingericht door het Nederlandse modemerken Analik. www.guesthouses.be en www.hotels-belgie.be

OVERIG KUNST & CULTUUR

Koninklijk Museum voor Schone Kunsten, Leopold de Waelplaats 1-9, www.kmska.be
Middelheim Museum, Middelheimlaan 61, <http://museum.antwerpen.be/middelheimmuseum>
Rubenshuis, Wapper 11, <http://museum.antwerpen.be/rubenshuis>
ModeMuseum, MoMu, Nationalestraat 28, www.momu.be
Art Books, Nationalestraat 28a, in het ModeNatie gebouw.

SPORTEN

Langs de Schelde joggen op een hele vroege zondagmorgen is een absolute aanrader, als het ene deel van Antwerpen ontwaakt en het andere na een lange nacht op weg is naar huis.

VERVOER

De binnenstad is goed beloopbaar. Variërend van een kwartier tot een uur wandelen kun je veel in de binnenstad zien. Anders is de tram een optie. Voor een theater zoals De Singel – dat net even op de rand van de stad ligt – is een taxi aan te raden (kleine tien minuten).

WEBSITES

www.antwerpen.be, <http://Antwerpen.startpagina.nl> en www.wattedoen.be/antwerpen